

זמורות

עלון חודשי לתלמידי ישיבת "כרם ביבנה" במלחמתם בצב"א

שולחן עורך

"אלה ברכו ואלה בסוסים, ואנחנו בשם ה' אלקינו נזכיר" (תהלים כ).

לפני עשורים אחדים היה קל יותר להתחבר לפסוק זה בעת מלחמה. כאשר טנקי האויב שעטו לעבר גבולותינו, כשמטרתם ברורה – "ולא יזכר שם ישראל עוד" (שם ב), כשמעל ראשינו חגים מטוסי קרב המאיימים להנחית לעברנו את פצצותיהם. או-אז היה ניתן לחוש שכוחם של ישראל בפיהם ובעוז רוחם. ריבוי הכלים והלוחמים לא הצליח לשבור את רוחנו, ואף לא לפזר את קיבוצנו בארצנו.

כנראה שהאויב למד שלא זו הדרך להכניע את העם הנבחר. הפחד רק גורם לנו להתאחד ולפנות למי שבחר בנו מכל העמים, לקוות לישועתו שאינה מאחרת לבוא.

בעת האחרונה איננו מתמודדים עם צבא משוריין ומאורגן. לאויב אין מטוסים, ואינו משתמש בכלי רכב. רקטות הן בהחלט לא דבר נחמד, אך יש ממ"ד ואפילו כיפת ברזל. הישראלים כבר לא בפאניקה. הם חושבים שהמצב בשליטתם ואת עזרת ה' אפשר לשמור לשעות קשות באמת... כך האויב הצליח לשבש את שגרת החיים הישראלית, לדרוש דרישות וליצור תמונות ניצחון.

בשיר שפרסם החמאס נאמר על הישראלים (בעברית) "לבבות הציונים כל אחד פונה לכיוון אחר", "ממוות נבהלים ומתחבאים מאחורי קירות ומיגונים" הם מזהים בנו חוסר אחדות ופחדנות, שני תכונות שלא שייכות אצל עם שמסמל את אחדות האל.

עלינו לזכור היטב ש"ה' מחסי אלוקי אבטח בו" (שם צא) ורק אליו ליבנו צריך לפנות ומאחוריו עלינו להסתתר.

הגמרא במגילה (יז ע"ב) אומרת שברכת גואל ישראל היא השביעית כיוון שבשישית קולות, בשביעית מלחמה, במוצאי שביעית בן דוד בא ומלחמה אתחלתא דגאולה היא. ניתן לומר שדווקא האתחלתא צריכה את התפילה לגאולה שלימה.

עולות ומנורות שתי שאלות: "עד מתי גלות?!!" "כמה עוד מלחמות?!!" אז נתעודד מדברי הרב באורות המלחמה: "כשיש מלחמה בעולם מתעורר כח משיח".

גיליון 126

מנחם-אב תשע"ד

ערב שנת השמיטה

הנה סלף

נספים בלא משפט

דניאל יריד-ציון

ראש בראש

יוסף-שיליאן וישי אלמלך

קומיקס

שיר חדש

לגאולה

עדכונים וחדושים

מערכת זמורות:

איתיאל סופר

יוסף חלמיש

יוסף שיליאן

יעקב אריאל שוקרון

zmorot1@gmail.com

העלון יוצא לאור ע"י

ישיבת כרם ביבנה

ד.ג. אבטח 79855

דברי התורה שבעלון מוקדשים לעילוי נשמת כל הללי צה"ל הי"ד, לרפואת הפצועים בתוך שאר חולי ישראל, ולהצלחת חיילינו במלחמתם נגד אויבינו. יהי רצון שנזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו!

ע"פ שיעורו של הרב גבריאל סרף שליט"א¹

במשנה פ"ק דשביעית (משנה ד) מובא המושג "תוספת שביעית", ונחלקו תנאים (מו"ק ג ע"ב) במקורו של דין זה: לדעת ר"ע נדרש מהפסוק "בחריש ובקציר תשבות" – אם מדובר על השנה השביעית, הרי כבר אמור "שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור", אע"כ שמדובר על חריש של ערב שביעית שנכנס לשביעית, ועל קציר של שביעית הנכנס למוצאי שביעית, וזוהי התוספת מחול על הקדש. לא מבואר כאן שיעור הזמן שיש להוסיף. רבי ישמעאל סובר שפסוק זה נדרש לעניין העומר, והמקור לתוספת שביעית הוא מהלכה למשה מסיני.

הרא"ש (מו"ק שם) כותב שר"ע מודה שהזמן הוא שלשים יום. חכמים הוסיפו וגזרו מן עצרת ומהפסח, ובהמשך מבואר שר"ג ובית דינו ביטלו שני פרקים הללו, והגמ' דנה בזה, ולמסקנא אמרין דס"ל כרבי ישמעאל שתוספת שביעית מהל"מ, אך גמירי הל"מ רק בזמן שבית המקדש קיים, אבל כשחרב – גם דין תוספת שביעית בטל.

נמצא, שהנ"מ בין ר"ע לרבי ישמעאל היא בזה"ז שאין ביהמ"ק קיים – לר"ע גם כיום שייך דין תוספת, שהרי מקרא מלא דיבר הכתוב, אך לדעת רבי ישמעאל בזה"ז אין דין תוספת.

כיצד נפסק להלכה? הרמב"ם (פ"ג מהל' שמיטה ויובל ה"א) כותב בזה"ל:

עבודת הארץ בשנה ששית שלשים יום סמוך לשביעית אסורה הלכה למשה מסיני, מפני שהוא מתקנה לשביעית, ודבר זה בזמן שבית המקדש קיים הוא שנאסר מפי השמועה, וגזרו חכמים שלא יהיו חורשים שדה האילן ערב שביעית בזמן המקדש אלא עד העצרת, ושדה הלבן עד הפסח, ובזמן שאין מקדש מותרין בעבודת הארץ עד ראש השנה כדין תורה.

במשנה שביעית פ"ב (מ"ו) מבואר, שאסור לנטוע אילנות בשנה השביעית בתוך שלושים יום הסמוכים לר"ה, ועליהם יש להוסיף ימי קליטה, ולגבי זמן הקליטה יש שלש דעות בין התנאים: "אין נוטעין ואין מבריכין ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום לפני ראש השנה, ואם נטע והבריך והרכיב - יעקור, (דברי רבי אליעזר). רבי יהודה אומר: כל הרכבה שאינה קולטת בשלשה ימים - שוב אינה קולטת. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: שתי שבתות". ובגמ' במסכת ר"ה (י ע"ב) איתא: ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוא: לדברי האומר שלשים - צריך שלשים ושלשים, לדברי האומר שלשה - צריך שלשה ושלשים, לדברי האומר שתי שבתות - צריך שתי שבתות ושלשים יום.

הרמב"ם (שם הי"א) פסק להלכה כדעת רבי יוסי ור"ש, שמשך הקליטה הוא שבועיים:

אף בזמן הזה אין נוטעין אילנות ואין מרכיבין ואין מבריכין ערב שביעית אלא כדי שתקלוט הנטיעה ותשהה אחר הקליטה ל' יום קודם ר"ה של שביעית וסתם קליטה שתי שבתות.

וביאר הרמב"ם (שם) מהיכן הגיע האיסור לנטוע בתוך שלשים יום, שהרי להלכה אין בזה"ז תוספת שביעית:

ודבר זה אסור לעולם מפני מראית העין שמא יאמר הרואה בשביעית נטעו, נמצאת אומר שהנוטע או המבריך או המרכיב ערב שביעית קודם ר"ה במ"ד יום יקיים, פחות מכן יעקור, ואם לא עקר הפירות מותרין, ואם מת קודם שיעקור מחייבין את היורש לעקור.

¹ באחריות העורך.

הרמב"ן והריטב"א (ר"ה שם) מבארים, שיש כאן חשש של מראית העין, אם ייטע אילן בתוך מ"ד יום סמוך לשמיטה, ויעברו שלש שנים שלמות ועוד פרק זמן עד ט"ו בשבט להוציא מנטע רבעי, והרואה אותו אוכל אחר ט"ו בשבט יחשוב שנטע בשנת השמיטה (כאשר יחשב את הזמן), ולכן גזרו חכמים שאין לנטוע אלא ארבעים וארבעה ימים קודם ר"ה של שביעית, וממילא עד ר"ה כבר נחשב שעברה לו שנה, ומניין שנות הערלה יסתיים באופן שלא יחשדו בו כנ"ל.

וסברא זו מבוארת בגמ' בגיטין (נג ע"ב): "מפני מה אני אומר: בשבת בשוגג - יקיים, במזיד - יעקף, ובשביעית בין בשוגג בין במזיד - יעקף? מפני שישראל מונין לשביעית, ואין מונין לשבתות". ופירש"י: "מונין ישראל לשביעית - ישראל מונין שנות נטיעותיהן לשביעית לפי שצריכין למנות שנות הנטיעה לערלה ולרבעי כשיוצא מאיסור ערלה ומחללין אותו ברביעית הרואה מונה השנים למפרע ויודע שנטעה בשביעית ואתי למשרי נטיעה בשביעית". וכן נפסק בשו"ע (יו"ד סי' רצד סע"ד).

לסיכום יוצא, שהזמן המאוחר ביותר בו ניתן לנטוע הוא ט"ו באב של השנה השישית. ובט"ז בו כבר אסור.

במנ"ח (מצוה שג) וכן בטורי אבן ר"ה שם, ובשו"ת נודע ביהודה (מהדו"ת או"ח סי' פד) מקשים, הא קיי"ל מקצת היום ככולו, וא"כ מדוע א"א לנטוע בט"ז באב?

וביאר הנו"ב שמכך שרבי יוסי ור"ש התנסחו בצורה אחרת משאר התנאים, ואמרו "שתי שבתות", מוכח שזקקו ארבעה עשר ימים שלמים ממש, ולכן לא אמרו בזה מקצת היום ככולו.

אמנם בחזו"א (שביעית סי' כו; יו"ד סי' קעז אות ה) טוען שקשה לחלק בין סגנונות התנאים, ולדעתו באמת מותר לנטוע גם ביום ט"ז, דמקצת היום ככולו, וכוונת הרמב"ם שאסור ליטע ביום ט"ז היא שסיים את הנטיעה בתום יום ט"ז, דהיינו אחר השקיעה. וע"ש שרצה להוכיח כן מדברי הרא"ש ועוד. למעשה ודאי ראוי להחמיר לא ליטע עצי מאכל אחר ט"ו באב.

למרות שאסור ליטע אחר ט"ו באב, יש אפשרות להתיר ליטע עד ר"ה, כאשר מעביר ממקום למקום אילן שכבר ניטע קודם ט"ו באב, יחד עם גוש אדמה שניתן לאמוד שהאילן יכול לחיות בו, כי בכה"ג מנין שנות הערלה ממשין משעת הנטיעה הראשונה, ואין כאן שום חשש למראית עין. כמ"ש בשו"ע בהלכות ערלה (סי' רצד סעי' יט):

אילן שעקרו רוח או שטפו נהר והוליכו למקום אחר, ומהעפר שסביב שרשיו עמו, והוסיף עליו שם עפר ונשרש שם בארץ, אומדים אותו אם היה יכול לחיות בעפר הראשון שבא עמו בלא תוספת עפר אחר, הרי זה כנטוע במקומו ופטור מהערלה. ואם לאו, חייב.

בברכי יוסף (שם אות יג) האריך לדון איזה שיעור זמן צריך ש"יכול העץ לחיות בעפר הראשון שבא עמו" – האם סגי בכמה ימים או שצריך שיוכל לחיות באותו גוש עד תום שלש שנים משעת נטיעתו. ונטה קו להכריע כהצד השני, וכ"כ בשו"ת פרח מטה אהרן ועוד, ויש שהקלו בחו"ל כמה ימים, שספק ערלה בחו"ל מותר, אך בארץ שלש שנים.

למעשה, בשו"ת משפטי עוזיאל ובשו"ת ישכיל עבדי כתבו להקל שדי במספר ימים. אבל הראי"ה קוק כתב בשו"ת משפט כהן (סי' ח) שצריך לאמוד שיוכל להתקיים לכה"פ ארבעה עשר יום כשיעור קליטה. וכ"כ בחזו"א ועוד.

דנו האחרונים בדין נטיעה בעציץ שאינו נקוב, האם כאשר מעבירו לקרקע יש צירוף של שנות ערלה או לא. הצד להחמיר בו, היות ונטיעה בעציץ שאינו נקוב אינה נחשבת נטיעה לכל דבר, כגון לעניין שבת או לעניין חיוב תרו"מ אינו נחשב כאילו ניטע בא"י. ומאידך לעניין ערלה הדין תלוי בשתי גרסאות

בתוספתא. בספר כרם ציון כתב הגרא"ז מלצר, ששנות הערלה מצטרפות, אבל במשפטי כהן הנ"ל חולק, ובחזו"א מסתפק בזה וכותב שלמעשה יש להחמיר לעניין ערלה אך אין צורך בימי הקליטה.

וא"כ, ניתן להעביר עציץ שאינו נקוב לקרקע עם גוש אדמה עד כ"ט באב, ואין צריך להקדים לט"ו באב, אך גם אין לנטוע תוך שלושים יום.

וכשמעביר מעציץ נקוב לקרקע הרי זה כמו קרקע ממש, ואפשר לנטוע עד ערב ר"ה כאשר מעביר אותו עם גוש אדמה כנ"ל.

לעיל הבאנו את דברי הריטב"א ועוד, שהאיסור לנטוע בערב שמיטה הוא משום מראית עין של חישוב שנות השמיטה. אולם רש"י ותוס' במסכת ר"ה שם, וכן בתורי"ד במסכת ע"ז (טו ע"ב) כתב טעם אחר, שיש איסור **שייקלט אילן בקרקע** בשנת השמיטה, וממילא אם ייטע קרוב לשמיטה והזרע ייקלט באדמה בשביעית – עובר באיסור.

וכן ביאר בתורי"ד את דברי הגמ' שם, שאדם מצווה בשביתת שדהו בשמיטה, כדרך שמצווה בשביתת בהמתו בשבת (ולדעת ב"ש מצווה גם על שביתת כליו). ומשמע שאסור שהקרקע עצמה תקלוט אילן בשביעית.

וכך דייק הגרי"פ פערלא בהגהותיו לרס"ג, מדברי הרמב"ם, שכתב במנין המצוות שבהקדמה להל' שמיטה ויובל "שתשבות הארץ בשביעית ממלאכתה". וכך נוטה לומר המבי"ט (ח"ב סי' סד) ובנו מהרי"ט (ח"ב סי' נב), שהאיסור קאי **אחפצא**.

לעומת זאת, בשו"ת אור לציון הל' שביעית דייק להיפך מלשון הרמב"ם (פ"א ה"א): "מצות עשה **לשבות** מעבודת הארץ ועבודת האילן בשנה שביעית" – משמע שהאיסור אקרקפתא **דגברא**.

יש כמה נ"מ בחקירה זו, למשל:

- נטיעת שיחי נוי או אילנות סרק וכדו' – לפי הסוברים שהאיסור לנטוע אחר ט"ו באב הוא משום מראית עין לגבי ערלה, כאן לא שייך ערלה ויהיה מותר לנטוע עד ערב ר"ה. אך לפי הסוברים שהאיסור הוא משום שהזרע נקלט בשביעית, והאיסור על החפצא – איסור זה שייך גם כאן ולכן יהיה צורך לנטוע קודם ט"ו באב גם שיחי נוי וכדו'.
- אם וועד הבית מחליט לנטוע בשביעית בגינה המשותפת לכל דיירי הבניין – הורה הגרי"ש אלישיב שצריך להפקיר חלקו, כי יש לחוש לסוברים שאסור שתהיה נטיעה בקרקע שלו. אמנם באול"צ כתב שלבני ספרד שקיבלו הוראות הרמב"ם, ולדעתו פשוט שהרמב"ם סובר שהאיסור על הגברא – א"כ אינו חייב להפקיר חלקו, שהרי הוא עצמו אינו נוטע.

דשא נקלט תוך שלושה ימים, ולכן ניתן לזרוע או לשים משטחי דשא עד כ"ז באלול.

לעדכונים, תמונות, סיפורים, שירים – מייל זמורות: zmorot1@gmail.com

א: 054-5786700 / 052-7988124 – **עדיף ב-sms.**

***

איש הקשר שלכם: יעקב אריאל שוקרון - 054-8017831

***

לידיעתכם, זמורות נשלח גם במייל וניתן להורדה גם באתר הישיבה

ג'חידים הנספים בלא משפט

דניאל ידיד-ציון

במבצע צוק איתן שמתנהל במקביל לכתיבת שורות אלו (ומי יודע, אולי גם בזמן קריאתן), יש תפקיד חשוב לאותם חפים מפשע, שבמדור 'ראש בראש' דנים ה'פוסקים' באיזו רמת חמלה יש להתייחס אליהם, עיי"ש. למען האמת גם הנופלים שלנו הינם חפים מפשע כיוון שאנו לא רוצים במלחמה זו אלא בשלום והשקט, ושונאינו ימ"ש מאלצים אותנו להתגונן ע"י כח.

לכן ראיתי חובה לעצמי לברר מה דינם של אנשים תמימים אלו שנגדעו חייהם בטרם עת משום שנקלעו למקום הלא נכון בזמן הלא נכון (או במקרה של נופלינו – במקום הנכון בזמן הנכון).

אומר הרב זצ"ל (אורות המלחמה פסקה א): "היחידים הנספים בלא משפט שבתוך המהפכה של שטף המלחמה, יש בה ממידת מיתת צדיקים המכפרת, עולים הם למעלה בשורש החיים ועצמות חייהם מביא ערך כללי לטובה ולברכה אל כלל בניין העולם בכל ערכיו ומובניו". כלומר, הקב"ה רוצה לקדם תהליכים בעולם ע"י מלחמה וכדרכה של מלחמה יש נזק משני, כדי שהמלחמה תישאר בגדרי הטבע צריכים להיות גם הרוגים ובכך הם מאפשרים לעולם להתקדם.

אך צריך להבין מה פירוש "יש במיתתם ממידת מיתת צדיקים המכפרת"? כיצד מיתתם מכפרת ועל מי? לשם כך ננסה להבין את המקורות לכך שמיתת צדיקים מכפרת, ואולי נקבל הסבר ראוי בעזרת החונן לאדם דעת. אומרת הגמרא (מו"ק כח ע"א): "אמר רבי אמי: למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה - לומר לך: מה פרה אדומה מכפרת - אף מיתתן של צדיקים מכפרת. אמר רבי אלעזר: למה נסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה? - מה בגדי כהונה מכפרין - אף מיתתן של צדיקים מכפרת". מפרש תוספות שם **מה פרה אדומה מכפרת** - פירוש על מעשה העגל וכדאמרין במדרש משל לבן השפחה שטינף פלטירין של מלך אומר המלך תבא אמו ותקנח את הצואה.

כפרת פרה אדומה - בחטא העגל חשבו ישראל שאפשר לעבוד את הקב"ה דרך עגל זהב, בדיוק כמו שאפשר לעבוד דרך משה. ע"י אפר פרה אדומה מבין הטמא שאת השי"ת אי אפשר להבין (מטהרת את הטמא ומטמאת את הטהור) ושהחומריות היא רק אפר ואין לה ערך אמיתי, רק אז הוא יוכל לבא למקום המקדש, להביט בפאר החומרי ולהבין שאין זה המלך אלא רק הלבוש שלו. פרה אדומה מכפרת על חטא העגל בכך שהיא מעבירה מסר מתקן.

מצינו בגמרא (יומא לח ע"ב): "רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: ראה הקדוש ברוך הוא שצדיקים מועטין, עמד ושתלן בכל דור ודור, שנאמר (שמואל א, ב) 'כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל"'. אם כן אפשר לומר, שהצדיק מגיע לעולם כדי להשפיע על הכלל, להעביר מסרים מסוימים ולהטמיעם בציבור. מותו של צדיק הוא סימן שתפקידו הושלם והמסרים עברו, ואולי זו הכפרה עצמה.

כפרת הקרבנות - מבאר הרב פינקוס בשיחותיו על סידור התפילה (נפש שמשון), שישנן מתנות שאין ייעודם שימוש בחפץ המועבר אלא העברת מסר אהבה וכדומה (לדוג', זר פרחים). הקרבת בעל חיים ע"ג המזבח מבטא מוכנות לוותר על החיים כדי לגרום נחת רוח לבורא עולם. מוכנות כזו היא ההיפך המוחלט מהחטא שבו החוטא לא מוכן לוותר על הנאה כלשהי למען הקב"ה ואפילו מורד במלכותו אם חטא להכעיס. הכהן בבהמ"ק מייצג את כל עם ישראל ובלבשו את בגדי הכהונה הוא מגיע לביטול כ"כ גדול כלפי הקב"ה עד שהוא נהיה 'ידא אריכתא' שלו יתברך – "כהנים אוכלים ובעלים מתכפרין" (פסחים נט ע"ב).

כשהצדיק חי, הסובבים אותו מתבטלים כלפיו, **פִּי מְלֹאךְ ה'** צְבָאוֹת הוא (מלאכי ב), במותו כל הביטול הזה הופך לביטול ישיר אל הקב"ה כי אי אפשר להיתלות בצדיק, בהתבטלות זו יש כפרה ותיקון.

נחזור לנספים בלא משפט. ניתן למצוא במותם את שתי הבחינות הללו. מותם של חפים מפשע מזעזע ונוגע לכל אשר דם אדם זורם בעורקיו. לכל השומעים נחרת בתודעה שאדם להבל דמה ימיו כצל עובר. לא צריך הסברים וסיבות כדי שאדם יקפח את חייו. יש בכך גם העברת מסר וגם ביטול כלפי מחיה הנשמות.

ראש

בנושא: פגיעה

בעד / יוסף שיליאן (ד')

ראשית כל אבהיר, שאין אני בא לבקר את דפוס פעולתו של צה"ל כיום, וכן בטוח אני שיש מפקדים בכירים ואנשי מקצוע המבינים והמנוסים טיפה יותר ממני. אלא כל שברצוני להדגיש היא נקודת יסוד שצריכים אנו לחקוק על לוח ליבנו.

"צה"ל הוא הצבא המוסרי בעולם" אמר לנו אלוף משנה של הגזרה בשטחי הכינוס למבצע "עמוד ענן". כששאל אותנו למה, הונפו לעברו כמה מהתשובות המסורתיות כמו: שליחת הסמסים והפליירים לשכונות בעזה לפני כל הפצה, המדיניות המפורסמת בשם "הקש בדלת", ומירב המאמצים של צה"ל לא לפגוע בחילופי אש בחפים מפשע. כשנחלשו הקולות הפסיק "לא!" נחוש את שאר הרחשים ברקע. **"צה"ל הוא הצבא המוסרי ביותר בגלל שהוא מחסל מחבלים! לכוון היטב את הנשק ולשחרר כדור בראשו של מחבל – אין לך מוסריות גדולה מזו!"**

השיחה של אותו אלוף משנה לפני הכניסה הקרקעית המתוכננת ב"עמוד ענן" נחרטה בזיכרוני.

אסור לנו להתבלבל, במלחמה משאירים את הפילוסופיות המדיניות ואת הרחמנות בבית. כבר הודיעונו חז"ל "כל המרחם על אכזרים סופו להתאכזר לרחמנים", ודרשו על הפסוק המיוחס לשמו של דוד "עדינו העצני" שיוצא למלחמה היה קשה כעץ, את העדינות היה שומר לבית מדרש.

אנו חייבים לעשות כל מה שנדרש כדי למגר את הטרור בארצנו. ואסור לנו לסכן את חיי החיילים או את זה המבצע, המתברר כמונע את תכנית "יום הדין" של החמאס, בעקבות פחד מתמשך מביקורות העולם על "העמידה על דמנו", כפשוטו, בעזה.

"אין לנו על מי להישען" ו"מאין יבוא עזרי" אינם אמירות של ייאוש וחוסר מעש. להיפך! "האל המאזרני חיל... מלמד ידי לקרב... ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם". עלינו להאמין ש"מאין" (הקב"ה) – יבוא עזרי, ומתוך כך "הוא הנותן לך כוח לעשות חיל" (לא ארה"ב), ובסופו של דבר הוא זה שתומך בנו במערכה, לא אף אחד אחר.

ליבי תפילה, שחיילי צה"ל יחזרו לחיק משפחתם בריאים ושלמים, ושבשדה יוכיחו שהם באמת "הצבא המוסרי בעולם!" (ע"פ כל הנ"ל כמובן)

"תניא, אמר ר"ש: אם הוא חטא, משפחתו מה חטאת? לומר לך:

אין לך משפחה שיש בה מוכס שאין כולה מוכסין, ושיש בה

לסטים שאין כולה לסטים, מפני שמחפיץ עליו!"

(שבועות לט ע"א).

בראש

בחפים מפשע

נגד / ישי אלמלם (א')

כידוע, צה"ל והדרג המדיני מובילים מדיניות של פגיעה מינימאלית בחיי חפים מפשע במהלך הלחימה בעזה. כנגד מדיניות זו הושמעו שלל טענות בעד הרג חסר מצפון והבחנה בין פושעים לבין חפים מפשע, תוך כדי הסתמכות על מקורות תורניים ורעיוניים (לדוגמא, דברי חז"ל שבשעת מלחמה "הטוב שבגויים הרוג").

אני מתנגד נחרצות להרג חפים מפשע מהסיבות שלדעתי כל בר-דעת יוכל להבין, ואולי אף לקבל. ראשית, האוכלוסייה בעזה מתחלקת לשני חלקים: חלק ראשון, אלו ששונאים את ישראל ויעשו כמעט הכל כדי לסייע לארגוני הטרור להביא להשמדתנו. חלק שני, אנשים שרק רוצים חיים תקינים של שקט ושלוה, ואף חפצים לנהל מסחר פורה עם מדינת ישראל. הגם תספה צדיק עם רשע? האם נהרוג ילדים, נשים, זקנים, סתם אנשים טובים שכל חטאם הוא שהם נולדו ברצועה? שכל חטאם הוא שהם היו במקום הלא נכון בזמן הלא נכון? אנשים שהחמאס כופה להישאר בבתיהם למרות דרישת צה"ל לפנותם? צריך לזכור, מדובר באותם אנשים בדיוק כמונו, בעלי בשר עור וגידים עם רגשות, תקוות וחלומות.

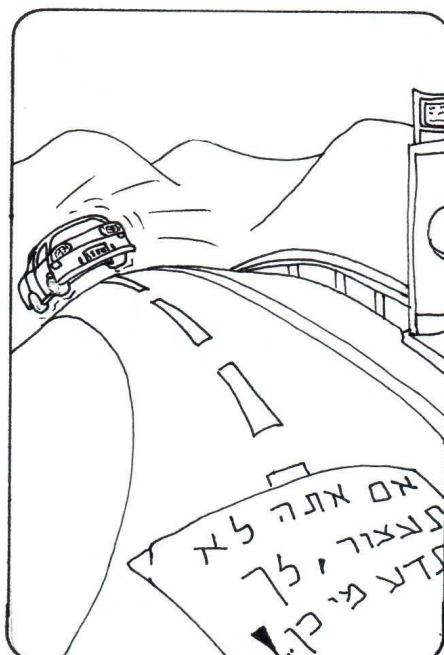
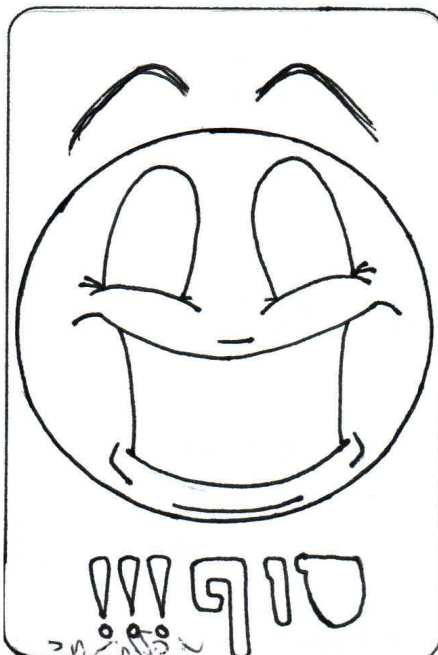
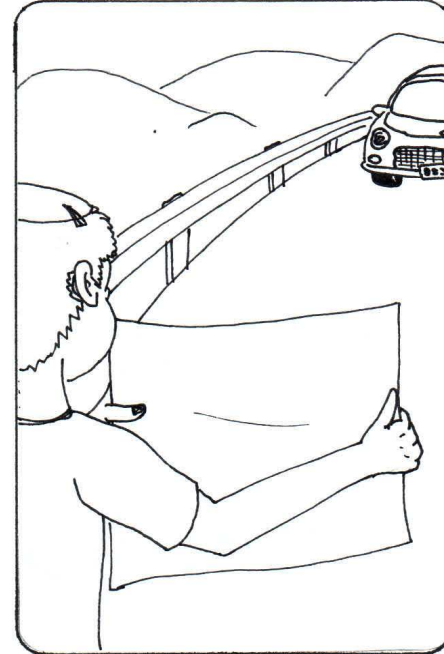
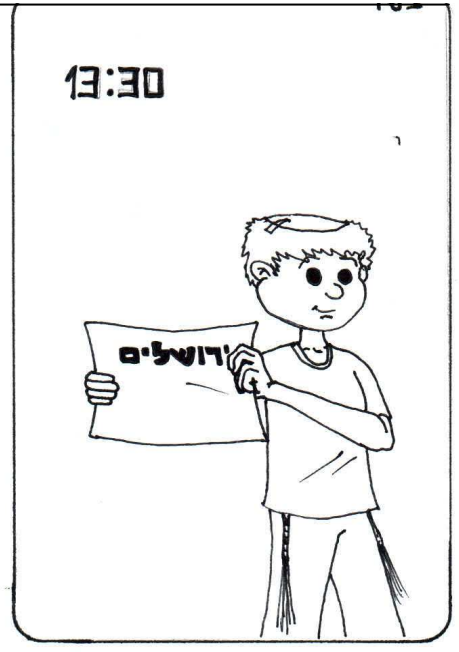
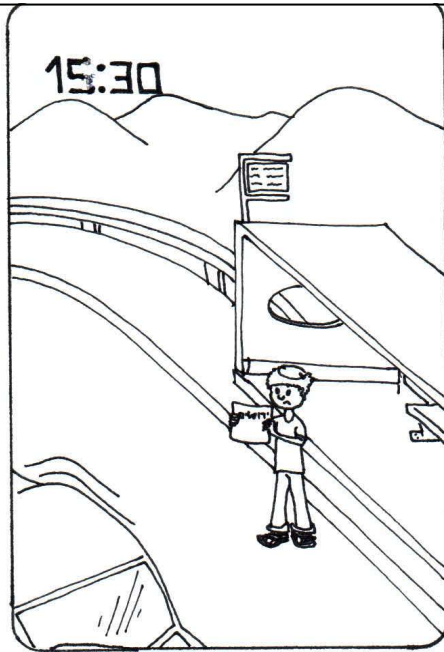
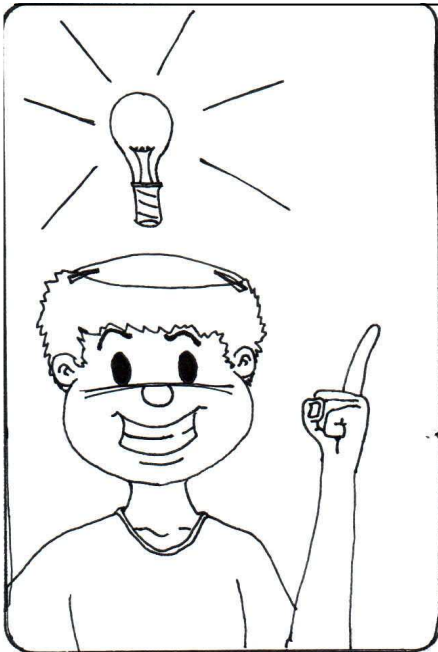
שנית, למ"ד שכולם פושעים שמסייעים לטרור בשתיקה, וערבי טוב הוא ערבי בקבר, בהרג חפים מפשע אנו פוגעים גם בעצמנו. כידוע אנו לא מעצמת על כמו רוסיה או ארצות-הברית שיכולים לעשות כרצונם בלי לתת דין וחשבון לאיש. את מדינת ישראל בוחנים בזכויות מגדלת, וכשיוצאות תמונות קשות ביותר של הרוגים מעזה ועושים פעולות שלא מצטיירות טוב כלל וכלל בעולם, יכולים להיגרם נזקים כלכליים קשים למדינת ישראל שיתבטאו בסנקציות כלכליות בין השאר, ואף יובילו לפגיעות בנפש של ישראלים השוהים בחו"ל ובקהילות היהודיות בתפוצות. אז אם לא למענם – למעננו.

בנוסף, עם ישראל שצריך להיות אור לגויים, "עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו", עם ה', עם סגולה, נזר הבריא, לא יכול להרשות לעצמו לרדת מתחת לרמה המוסרית בגבוהה שהעולם הגיע אליה לעומת העבר. זה נגד תפקידנו וטבענו לנהוג כשאר חיות האדם (כידוע ברכת "על חרבך תחיה" לא לנו נתנה). עם ישראל באומות הוא כמו חובשי הכיפות בין חילונים. כשחלוני עושה מעשה לא ראוי, אין פליאה עליו מצד הציבור. אך כאשר דתי עושה מעשה לא ראוי, הכותרת הראשית בעיתון היא: דתי גנב, דתי אנס, דתי עשה כך וכך. למה? כי ממנו מצפים. כך גם עם ישראל, עם שמייצג את אלוקים בעולם צריך להיות מגדל-אור מוסרי לשאר העולם, ולמלא את תפקידנו בעולם ולקדש את ה'.

אמנם יש שיטענו שבמלחמה ישנם דינים שונים, מותר להרוג כל גוי הנקרה בדרכינו להשמדת אויבינו. אך לעניות דעתי זו לא המלחמה הקלאסית עליה דברו חכמים. אין כאן צבא מול צבא, מדינה מול מדינה, מדובר כאן במלחמה מול ארגון טרור השולט על עיר שלימה, לכן לא בטוח שכל דיני מלחמה שממהרים לנפנף בהם חלים גם המקרה זה. וכמובן אל לנו לשכוח את ערך החיים הגדול ביהדות, שכ"כ מקפידה שלא להרוג אנשים על לא עוול בידם.

אני מאמין שהכעסתי מספר אנשים, לכן אסייג דברי ואומר שכמובן כאשר אין ברירה, ועומדים החיים של ילדינו או חיילינו מול חיי האזרחים שלהם ממש כאן ועכשיו – עלינו לעשות כל פעולה הנדרשת כדי להציל את חיי אזרחינו חיילינו, כמאמר הפתגם בערבית: "עדיף שאלף אמהות יבכו ושאמא שלי לא תבכה".

לסיכום אני מתנגד לכל הרג סתמי של חפים מפשע במהלך הלחימה בעזה, ותומך בהמשך המדיניות של צה"ל והדרג המדיני להימנעות בפגיעה בהם על לא עוול בכפם.

שירים לגאולה

הרבה חושבים את צום החורבן כאבל על קירות | מין 'שגעון' של דתיים עם סיפורי אגדות.
בית העולה באש, חומה שנפרצת | על תרנגולים ושני קמצנים, על מחריב שהוא מפלצת.
בלי קשר אלינו, דור כה חדש ונוצץ | דור של טכנולוגיה ומחשבים, ללא אבנים וכלי עץ.
אך אם נתבונן באמת על הצום וסיבותיו | נבין איך בדיוק שייך הוא לדור העכשיו.
דור של עם מפוצל לימין ולשמאל | דור בו ילד שאל היתנו בשקט לגדול?
דור בו צרים עליו אויביו בכל כיוון מכל עבר | דור שרצח מנהיגיו, דור של שוד ושבר.
היפך אהבת חנם בכל פינה ברחובות | חייל מוכה, זקן שנשדד, שרפו את מחסן התבואות.
דור בו שנאה מבפנים הורגת מבחוץ | בו כל פליטת פה של רשע יכולה לגרום לפיצוץ.
דור בו נואשים להינצל ולחיות בשלווה | דור בו המרשם למכאוב קרוי: אהבה.

עכשיו, אם תקרא שוב ולא תבדיל על איזה זמן ומהו הדור המדובר, אז הבנת את
משמעות צום החורבן ובעצם את כל המאמר!

ובימים כאלה, בהם אויבינו בנו מכלים | סגרו את החדשות, שימו רגע בצד את התהילים.
צאו לרחובות וראו בסבלות עמכם | ודעו שאלו האחרונים שיהיו שם בשבילכם.
אל תנוחו על זירי הדפנה ותחשבו "אני ואפסי עוד" | לכו שמחו את הפצועים שצעדו בחוד.
זה הזמן! בימים אלו נלמד מטעויות העבר | נאהב בלי גבול גם מי של בדיוק מאותו ה"מגזר".
את המלחמה הזו ננצח מבפנים | "צה"ל אנחנו חזקים מאחוריק" גם אם לא תמיד מסכימים.

וכשנדע ש"הן עם לבדד ישכון" זהו עם עם לב אחד | ממילא תהפוך החרב לבלתי
מנוצחת - חרב הגאולה ביד עם מאוחד!

* * *

ה' יתברך, ראה ראינו מלחמות עקובות מדם | התפללנו, זעקנו ומלחמה השבנו גם |
מלחמה נגד הכוחות השונאים, שונאי ציון | המבקשים להמית את עמך ואימצו זה החזון |
דרך קשתו האויב והתכוון בעברתו להשמיד עיר | למחוק את העם הישן, את הבן הצעיר |
צעיר עוד לדעת ולהשלים את רצון אביו | צעיר עוד ללחום בנוגשים סביב |

אך מבוגר מספיק את הצרה להבין | ושהאב את בנו במהרה עוד ידין |
לכן עוד הבן בתפלה זכה לאב צועק | אך דומם שם למעלה ולתשובה שותק |
והרודפים מתקרבים את הבן לשרוף | וכשיגיעו כהרף עין בשברונו ישטוף |
והבן עוד בוכה 'נו אבא תחמול' | אך מלמעלה מבין הוא חייב הוא לסבול |
שועט הוא כרוח, דורס כל עובר בדרכו | ובלתי אפשרי כבר לברוח האויב בהדקו |
והבן הצעיר את חרבו הוא שולף | בתקווה עלומה ברכות מתעטף |
אך הבן הקטן אינו יודע ללחום | מחכה הוא לאבא שיעטפנו בחום |
האויב הכביר עם חיילות רבים מצטרף | דין לדון את הבן על עוון לא חולף |
הבן כבר לבטח איבד כל תקווה | והאבא ברוגז שופט 'זו אינה התשובה' |
מניף הוא חרבו באומץ כמו שלא הניף עד היום | ואביו עליו משקיף ממרום |
הרומאי, הבבלי את מכתו הודף | וחרבו האדירה המושחזת שולף |
החרב הקשוחה בבן היא לצלוף | והדמעות הם באב מתחילות הן לזלוף |
אכזר הוא הצורר מכלה כמו אש | הרבה יותר מכפי שהאב אי פעם ביקש |
גולה הוא הבן מאביו מאמו | רק קוץ ודרדר יישארו במקומו |
על נהר בבל בוכה הוא שם שוב | אם לארצו או לאביו אי פעם ישוב? |
מנודה ופצוע הוא בראש כל חוצות | ועיניו של האב לא הפסיקו לבכות |
גלים הם של כאב עוברים ושבים | להעיר הם שוטפים את הרועים והאהובים |
לנחם את האב על שברונו הגדול | ודמעותיו על בנו שלא יפסיקו ליזול |
אך ללא נחמה, זכות אבות הוא שואל! | ומבכה אז האמא, האמא רחל |
'היכן הם בניי?!' בתקווה היא שואלת | אך תשובה לא רצויה ודאי מקבלת |
כשרואה את הבן דומע וכואב | ברגע זה ממש נשבר לה הלב |
מבקשת היא בבכי שימחול, שיסלח | שאת בנה אהובה יחזור ויקח |
והאב איתה בוכה בראותו את בנו לבדו | וכך הוא נשבע לה ביקר לו בכל מאודו |
שישוב עוד הבן מארץ אויב | והארץ תחכה לו לשוב, לכלבלב |
ובעודו מוחה דמעה מלחי אם העולם | מחייך הוא ואומר 'ושבו בנים לגבולם!'

עֲדֻכּוֹנִים מֵהַחַזִּית

בצל המלחמה: אצל החברה של גבעתי – סגל הרבנות ירד לעזה ירד עם החטיבה * הטירונים סגרו שבת ותופסים כוננות חטיבתית * חיילי שיעור ג' (אדר-ניסן ע"ג, מרץ 13) התחילו להתחפש"ש ולהשתחרר * לחיילי השריון מהגיוס הנ"ל האריכו את השירות כפי הנראה עד לסיום המבצע * מתלמידי הישיבה גויסו הרבנים הצבאיים ועוד, וביניהם חבר המערכת יוסף חלמיש, לשירות מילואים למען העם והארץ * זה המקום להתנצל על שיבושים בשליחת "מייל זמורות" שבאחריותו של חלמיש, שנבצר ממנו לשולחו עקב תרומתו למדינה * עם זאת, נשלח מסר לחיילים מאת המשגיח שליט"א – באדיבות ר' מתן סבג * גיוס אוג' 14 מתבצע בימים אלו * לתותחנים ולרבנות * ארבעה צ' נוספו למדור בני"ש * ברוכים הבאים ושיהיה בהצלחה

חִידוּשִׁים אֶהַכְרֵם

בישיבה נערכות כל העת תפילות להצלחתם של חיילינו במלחמתם כנגד כוחות הרשע * בשבועות האחרונים נערכו מספר אירועי פרידה מהרב אלגאזי שליט"א במסגרות שונות * הרב מסר את שיעור הסיום שלו בבית המדרש ביום שלישי ב' באב * הרב מ"מ בלכמן שליט"א מונה למשנה לראש הישיבה וערך "טיש" בשבת פרשת מסעי (בעברית...) * זמן קיץ יסתיים רשמית ביום חמישי ד' באב בשיעור סוף הזמן מפי מרן ראש הישיבה שליט"א * בשבוע האחרון של הזמן נמסרים שיעורים בענייני דיומא מאת רבני הישיבה * קבוצת עלית של בחורים מתארגנת להישאר בישיבה ולהוסיף מחול על הקודש עד תשעה באב * ייתכן אף ב"בין הזמנים" – "אלף למטה" * לאחרונה החל טפטוף של חיילי הכפיר המשוחררים שזורמים אט אט לישיבה * חלקם לסירוגין וחלקם כבר כתלמידים מן המנין * איפה כולם??? * זמן אלול יחל אי"ה ביום שלישי ל' באב ומסתערים בכוחות מחודשים על מסכת בבא-מציעא * פריסת הר"מים לפי שיעורים טרם ידועה עד לרגע סגירת הגיליון

מֵאֵל טוֹב

לאפי אברמשובילי לנישואיו

לדביר טהר לנישואיו

מזור בני"ש

רבנות

ניסן התשע"ג

- שמואל פינסון 15
- מאור תורג'מן (מ"כ) 26
- אביעד בוכריס 25
- אסף משניות

אייר התשע"ג

דורון יצחק 30

אדר ב' התשע"ז

- ינון אטיאס 4
- אריאל אלטר
- אביאל בן-אליהו 7
- אדיר דוסטקם 2
- אלעד נביאי 2
- איתי נגר 8
- נדב חודאדי 10

אב התשע"ז

יצחק אוחיון

מודיעין

ניסן התשע"ג

- איתמר אהרוני
- ארץ כהן 8
- אליסף נחמני
- יהונתן חצרוני 2
- אלמוג כהן 14
- תמיר רוצ'ס 10
- אביגדור טוגנדהפט 6
- עדיאל אבולוף 4

ממ"ח

אדר ב' התשע"ז

- דב וידבסקי 4
- רוני אליה
- אורי רוזנבלט 18

תותחנים

אדר ב' התשע"ז

- עזרא לרר 1
- חגי סבג
- אור שרגא
- איתן ליכטמן

אב התשע"ז

- יעקב פלדמן
- הלל שחור
- מאור שלי

שריון

ניסן התשע"ג

- יעקב אביעד דואני 2
- אביחי יעקובי 2
- זאב זפרני 13
- נתנאל גדז' 3
- מנדה אסרס 2
- אלרואי גזיאל 5
- מאיר אביטל 1
- אריאל נעמן
- גלעד וסינג
- נעם גייגר 8
- דניאל ידיד-ציון 16

חינוך

אדר ב' התשע"ז

יהונתן דיין

גולני

אדר התשע"ג

ליאב דואני 1

גבעתי

אדר ב' התשע"ז

- איתמר אדרי 2
- אושריאל בוכריס 6
- נתנאל בן-סימון
- אלון גדות 5
- ליאל גיאת 5
- יצחק זיטר 5
- עומר זרגרוף 5
- כפיר חדד 2
- ליעם חזן 5
- דביר טהר
- נוריאל כהן 4
- עמיאל סרוסי 4
- יהונתן עוזיאל 6
- אלקנה פנש 3
- אלי צודקוביץ 7
- אדיראל קלפה
- יחזקאל רבינוביץ 2
- אלחנן שיטרית 6
- משה ליהמן 8

צנחנים

אדר ב' התשע"ז

- דוד אורלן 6
- שגיא אושרי 2
- עתניאל חבבו 2

פומ"צ

אדר ב' התשע"ז

- ישי סלגדו 5
- עומר טוטיאן 1

כפיר

ניסן התשע"ג

אלי ירנברג (מ"כ) 15

המודגשים
ביקרו בחודש האחרון
בישיבה
 עדכון אחרון: ג' באב